

Once upon a time ... zondagmiddag 16 november 2003

Concert kamerkoor esGROOT
onder leiding van
Marcela Obermeister Shasha

m.m.v. Ani Avramova en Rob Maas
Xander Hunfeld en Hetty de Vries
Douwe Schenk en Xander Hunfeld

Hogeschool Helicon, Riouwstraat 1, Den Haag.

PROGRAMMA

esGROOT	Il bianco e dolce Cigno The silver swan Come away, death The Hills	Jacques Arcadelt Orlando Gibbons Vaughan Williams John Ireland
Ani Avramova en Rob Maas	Let's beauty awake The infinite shining heavens Bright is the ring of words	Vaughan Williams
esGROOT	The Shower As torrents in summer Love O mistress mine	Edward Elgar Lester Mover
	.....♪ pauze ♪.....	
Xander Hunfeld (piano primo) en Hetty de Vries (piano secundo)	Six Epigraphes Antiques – Pour invoquer Pan, dieu du vent d'été – Pour un tombeau sans nom – Pour que la nuit soit propice – Pour la danseuse aux crotales – Pour l' Egyptienne – Pour remercier la pluie au matin	Claude Debussy
Douwe Schenk (declamatie) en Xander Hunfeld (piano)	Zei ze ... Indachtig Beslist, maar niet te	sonatine voor piano en declamatie ad lib. op gedichten van Hans Lodeizen
esGROOT	Dieu! qu'il la fait bon regarder! Quant j'ai ouy le tabourin	Claude Debussy
	Abschied vom Walde Ic seg adieu Story The long day closes	Felix Mendelssohn Anonymus John Cage Arthur Sullivan

Marcela Obermeister werd geboren in Argentinië. Na haar studie aan het conservatorium van Buenos Aires vervolgde zij haar opleiding met koördirectie aan de Rubin Academy in Tel Aviv bij Avner Itai. Toen Marcela in 1994 afstudeerde, werkte ze al met nationaal bekende kinder- en jeugdkoren. Met hen trad ze op bij verschillende grote evenementen zoals officiële herdenkingsdiensten, bij de viering van de 3000^e verjaardag van Jeruzalem, voor TV-programma's en geluidsregistraties.

In de periode 2000-2002 vervolgde ze haar studie koördirectie bij Jos van Veldhoven en Jos Vermunt van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en nam deel aan master classes van dirigenten en musici uit verschillende landen, waaronder Gary Bertini, Friedus Bernius en Daan Admiraal (orkestdirectie).

Op dit moment is zij artistiek leidster en dirigente van het 'Koor Diplomatiek' (Ministerie van Buitenlandse Zaken), het 'Raad van State koor', het Amsterdamse LJG koor en sinds januari 2003 van ons kamerkoor esGROOT.

Hetty de Vries heeft in 1977 eindexamen gedaan aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag als leerling van Theo Bruins. Zij is sindsdien pianodocent aan de Leidse Muziekschool. Na lessen te hebben genomen bij Marjes Benoist en Fred Oldenburg heeft zij veel opgetreden als begeleider.

Ruim een jaar geleden is Hetty samen met Xander Hunfeld begonnen met een programma van werken voor quatre-mains.

Xander Hunfeld (1949) heeft in 1985 eindexamen gedaan aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam als leerling van Robert Heppener (compositie), Geert van Keulen (orkestratie) en Boukje Land (piano). In 1984 won hij een eerste prijs voor jonge Europese componisten in Davos. Sinds 1983 zijn er diverse composities van hem uitgevoerd: 'Zerk' (1995) door het Musica Nova Ensemble in Tel Aviv, en door het Aquarius Ensemble in

Amsterdam, Den Bosch en Eindhoven. Zijn werk 'Hinter Gebüsch' (2001) is uitgevoerd door The Holland Wind Players in de Beurs van Berlage.

In 1991 componeerde Xander 'Porträt' voor bariton en piano met vijf gedichten van Paul Celan en in 1993 'Maar ook voor jou' met twee gedichten van Lucebert. De sonatine die vanmiddag op het programma staat is zijn jongste werk.

Rob Maas (bariton) zong in de jaren negentig drie zomervakanties bij The Deller Academy for Early Music, werd geschoold door Hannie Slingerland (Nederlandse Reisopera) en heeft nu les van Remco Roovers (Groot Omroep Koor). Concertpianiste Ani Avramova neemt repertoire met hem door en dirigent Jaap Hillen geeft Rob, en diens "vaste" pianist Jaap de Wit, periodiek supervisie. Daarnaast zingt hij in het Scheveningse Shantykoor, het Haags Barok Gezelschap en in het kamerkoor Es-Groot.

Ani Avramova voltooide haar pianostudie aan het Bulgaars Staatsconservatorium te Sofia en kwam naar het Koninklijk Conservatorium in Den Haag voor onderricht van Geoffry Madge bij wie zij in 1999 het diploma Uitvoerend Musicus behaalde. Het jaar daarop won zij, met fluitiste Jaqueline van der Zwan, in Subiaco, Italië, het Concorso Internazionale di Musica Contemporanea. Ani en Jaqueline vernoemden zich naar dit succes en werden door de Nederlandse theaters geselecteerd voor de serie "Het Debuut". Hierdoor geven zij, als Duo Subiaco, dit najaar in het land negen concerten; zo ook op 10 december as. in het Concert Gebouw te Amsterdam en op 28 december as in de Nieuwe Kerk in onze stad.

Helicon in de Haagse Riouwstraat is voor Ani oefenterrein waar zij voor een trouw gehoor haar programma's voorbereidt. In Helicon geeft Ani Avramova ook elke winter een Chopinrecital, waarmee zij in 2010 diens gehele oeuvre zal hebben gespeeld.

.....♩.....

esGROOT, een impressie

Het is weer woensdagavond half negen. Precies op tijd starten we met rekken en strekken. Voorzichtig met het hoofd. Een korte hoofdmassage gevolgd door rondzwiepende armen die overgaan in het weggagen van katten, sjhhhhhhhhk. Dan wat zwaar en laag berengebrul. Dan omhoog en weer omlaag en andersom. Marcela slaat tegen haar eigen wangen ten teken dat iedereen de onderkaken moet laten bungelen. Dan draait ze zich om en toont ons haar tweede mond. Ja, we hebben allemaal een tweede mond en die zit in je nek! Dus allemaal omkeren in de kring. Met het gezicht naar buiten gekeerd komt het geluid in het centrum van de kring terecht. We draaien ons weer om en oefenen loopjes die steeds hoger of lager gaan. Daarbij danst zij met haar hand figuren in de lucht. Dat varieert van het zwaaien van een soort aureool of het tekenen van een paraplu in de lucht tot het uitrekken van een denkbeeldig elastiek voor je lichaam. Ze haalt er ineens de horizon bij; je stem beweegt omhoog en omlaag maar zingen doe je langs een rechte lijn. Een stuk wordt bij de kop gepakt, niemand pakt muziek. Want Marcela heeft ons de zomervakantie ingestuurd met een zware opdracht: "Singing by heart", oftewel alles uit het hoofd. Zingen

Sopranen

Patricia Oosterhof
Fuusje de Graaff
Xandra Quaedvlieg
Renée Ulrich
Lide van der Vegt
Maaïke Gasper

Alten

Marjet Schogt
Marleen Haye
Cathrien Ruoff
Stelly Oppenheimer
Jans Vellinga
Clara Venema

zonder de muziek in je handen voelt in het begin alsof je je letterlijk blootgeeft. En dat is eng, maar ook fijn! Want zingen met je ogen in Marcela's handen is een genot. De mappen hebben we puur voor de vorm nog in de handen. We zetten in, we zetten opnieuw in. Want starten doe je niet alsof je heel hard gaat kuchen, maar halverwege de hoepel die je in de lucht tekent. Ja, nu gaat het mooi. Als ze ons, goedwillende amateurs, betrapt op een slechte interpretatie, zegt ze stralend "dank je wel!" en legt uit hoe het mooier kan. Als het even later nog niet helemaal naar haar zin is, trakteert ze ons op een komische act door na te spelen wat ze ons hoort doen. Als ze er dan bij zegt "voel je de dikke vrouw en de oceaan in je?", dan weten wij, ook de tenoren en bassen, wat er van ons verwacht wordt. De tijd vliegt om en vlak voor tijd knipt Marcela het licht uit; de finale is in het donker. Er is rust, kijken hoeft niet meer, de andere partijen golven door je hoofd terwijl je zelf via je achterhoofd uit je tweede mond zingt. Het zit er op, helaas, maar nog niet helemaal. Vandaag drinken we nog wat na afloop. Eén van ons heeft wijn en lekkers ingeslagen. Zo leren we niet alleen elkaars stemmen maar ook de bijbehorende huiskamers kennen.

Tenoren

Dano Roelvink
Michiel Ottolander
Geert van Nijnanten
Marnix van Abbe

Bassen

Douwe Schenk
Harry Fossen
Rob Maas
Jan Hein Schouw

Bewoners van de Haagse Archipel richtten in 1998 het kamerkoor esGROOT op. De naam werd ontleend aan de toonsoort behorend bij de eerste zang-stukken waarvoor een voorkeur werd uitgesproken. Het koor zong eerder onder leiding van John McFarlane en Michelle Mallinger. Dirigente Marcela Obermeister is bezig esGROOT boven "buurniveau" te brengen; ze besteedt veel aandacht aan klankvorming en zangtechniek. esGROOT treedt elk seizoen tenminste één keer op in de Archipelbuurt. Voor concerten wordt vaak samenwerking gezocht met professionele musici. Elk optreden draagt een thema. Het concert in 2001 stond in het teken van Shakespeare (to sing or not to sing), in 2002 was dat "Leven en dood". Nu is dat 'Once upon a time ...' - naar de begin-regel van het stuk 'Story' van John Cage. U krijgt een gevarieerd programma gepresenteerd van koorwerken in verschillende talen en uit verschillende tijden.

TEKSTEN EN ACHTERGRONDINFORMATIE

IL BIANCO E DOLCE CIGNO

Jacues Arcadelt (Madrigaal uit 1539)

Il bianco e dolce cigno cantando more
ed io piangendo giung'al fin del viver mio
Stran' e diversa sorte! Ch'ei more
sconsolato
ed io moro beato, morte che nel morire
m'empie di gioia tutto e di desire.
Se nel morir, altor dolor non sento,
di mille mort'il di sarei contento.

*De witte, lieve zwaan sterft zingend
en ik kom treurend aan het einde van mijn
leven.
O, vreemd en vermakelijk geval
dat ik ontroostbaar sterf,
rein sterf ik
in het sterven, de dood
vind ik blijdschap en verlangen
als sterven geen andere pijn meebrengr
duizend maal per dag dood gaan zal mij
bevredigen.*

THE SILVER SWAN (1612)

Orlando Gibbons (1583-1625)

Gibbons maakt deel uit van de generatie Engelse componisten die volgde op William Byrd die in 1623 overleed. Hij zong in het koor van King's College, Cambridge, waar zijn oudere broer dirigent van het Koor was. Later werd hij o.a. organist bij de Westminster Abbey. Hij componeerde madrigalen, waarvan de beroemdste "The Silver Swanne" is, onderdeel van de enige bundel, "The First Set of Madrigals and Mottets, apt for Viols and Voyces", die door de componist is gepubliceerd in 1612.

The silver swan, who living had no note,
when death approached unlocked her silent
throat;
Leaning her breast against the reedy shore,
thus sung her first and last, and sung no
more:
Farewell, all joys; O death, come close
mine eyes;
More geese then swans now live, more
fools than wise.

*De zilveren zwaan, die levend nooit een
noot zong,
ontsloot haar stille keel toen de dood
naderde;
Zij rustte haar borst tegen de rieten oever,
En zong voor het eerst, zong voor het laatst
en zong nooit meer:
Vaarwel alle vreugde, Kom O dood en sluit
mijn ogen;
Nu leven er meer ganzen dan zwanen,
meer dwazen dan wijzen.*

COME AWAY DEATH (1909)

Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

Come away, death, and in sad cypress let
me be laid
Fly away, breath, I am slain by a fair cruel
maid
My shroud of white, stuck all with yew, o
prepare it
My part of death no one so true did share it
Not a flower sweet, on my black coffin let
there be strown
Not a friend greet my poor corse, where my
bones shall be thrown
A thousand, thousand sighs to save, lay
me, o where sad true lover never find my
grave, to wheep there.

THE HILLS (1953)

John Ireland (1879 –1962)

In veel van zijn composities worden visuele
of atmosferische impressies in muziek
vertaald, op welk punt hij verwant is aan
Debussy, Delius en Bax.

How calm, how constant are the hills!
How green and white and golden in the
summer light!
Their lakes, their leaping wells are bright
with flow'r, leaf and rain
and their profounder rivers run from rocks
that are the altars of the sun.
How calm, how constant are the hills! Our
time's dark gale of ice and fire thunders
around them, but removes them never.
No tempest overthrows their strong

humility.

They are both god and temple, their stones
are holy,
the earth's enduring thrones; how calm,
how constant are the hills.

Drie liederen over onvervulde dromen:
Let's beauty awake, The infinite shining
heavens en Bright is the ring of words. uit
de cyclus "Songs of Travel"
Vaughan Williams

THE SHOWER (1914)

gedicht: Henry Vaughan (1621-1695)
muziek: Edward Elgar 1857 – 1934

Elgar was de grote voorman in het reveil
van de Engelse toonkunst ca. 1900. Hij
kreeg les van zijn vader, die organist, violist
en muziekhandelaar was en volgde enige
vioollessen bij Pollitzer in Londen (1877),
maar was hoofdzakelijk autodidact.

Cloud, if as thou dost melt,
and with thy train of drops make soft the
earth
my eyes could weep o'er my hard heart,
that's bound up and asleep.
Perhaps, at last, some such showers past,
my God would give a sunshine after rain.

AS TORRENTS IN SUMMER

Tekst: Henry Longfellow

Muziek: Edward Elgar 1857 - 1934

As torrents in summer, half dried in their
channels,
suddenly rise, suddenly rise, though the sky
is still cloudless,
For rain has been falling far off at their
fountains;
so hearts that are fainting, grow full to
overflowing,
and they that behold it, marvel and know
not,
that God, at their fountains, far off has been
raining.

LOVE (1907)

Tekst: Arthur Maquarie

Muziek: Edward Elgar (1857 – 1934)

Like the rosy northern glow, flushing on a
moonless night
where the world is level snow, so thy light.
In my time of outer gloom, thou didst come,
a tender lure;
thou, when life was but a tomb, beamedst
pure.
Thus I looked to heav(e)n again, yearning
up with eager eyes,
as sunflowers after dreary rain drink the
skies.
Oh glow on and brighter glow, let me ever
gaze on thee,
lest I lose warm hope and so cease to be.

O MISTRESS MINE

Lester Mover

O mistress mine, where are you roaming?
O stay and hear! Your true love's coming,
that can sing both high and low.

Trip no further, pretty sweeting;
journeys end in lovers' meeting.
Every wise man's son doth know.

What is love? 't is not here after,
present mirth hath present laughter,
what's to come is still unsure.

In delay there lies no plenty:
Then come kiss me sweet and twenty,
youth's a stuff will not endure

ZEI ZE ...

Muziek: Xander Hunfeld

Uit: Hans Lodeizen, *Het innerlijk behang*,

G.A. van Oorschot, Amsterdam, 1949

ik heb zo dikwijls zo vreemde
angst gekust in mijn dromen van
brons en marmer dat het tenslotte
een troost is in een regenplas
naar de blauwe hemel te staren.

Zei ze ...

deze oude vieze wereld
die kun je gerust weggooien:
de romantiek van
uilskuikens

het is verdomd
moeilijk om te leven
zie in de hemel:
alles is rotzooi
maar als we maar
hoop hebben

zolang we maar
hoop hebben...

DIEU, QU'IL LA FAIT BON REGARDER

(1908-1910)

Tekst: Charles d'Orleans

Muziek: Claude Debussy (1862-1918)

Dieu! qu'il la fait bon regarder!
la gracieuse bonne et belle;
pour les grans biens que sont en elle,
chascun est prest de la louer.
Qui se pourrait d'elle lasser?
Tousjours sa beauté renouvelle.
Par de ca, ne de là, la mer
ne scay dame ne damoiselle
Qui soit en tous bien parfois telle,
c'est un songe que d'i penser:
Dieu! qu'il la fait bon regarder!

QUANT J'AI OUY LE TABOURIN (1908-1910)

Claude Debussy (1862-1918)

Quant j'ai ouy le tabourin sonner,
pour s'en aller au may,
en mon lit n'en ay fait affray
ne levé mon chief du coissin;
En disant: il est trop matin,
un peu je me rendormiray;

Quant j'ai ouy le tabourin sonner,
pour s'en aller au may,
Jeunes gens partent leur butin
de non chaloir m'accointeray
a lui je m'abutineray
trouvé l'ay plus prouchain voisin.

**GOD! WAT HEEFT HIJ HAAR MOOI
GEMAAKT!**

*God! wat heeft Hij haar mooi gemaakt!
de bekoorlijke, goed en schoon;
Om de grote deugden die zij bezit
wil eenieder haar wel prijzen.
Wie zou haar kunnen verlaten?
Haar schoonheid vernieuwt zich steeds
weer.
God! wat heeft Hij haar mooi gemaakt,
de bekoorlijke, goed en schoon.
Noch hier, noch ginds, noch ver over zee
ken ik iemand, meisje of vrouw,
die zodanig perfect is in elke deugd.
Het is een droom om aan haar te denken:
God! wat heeft Hij haar mooi gemaakt.*

TOEN IK DE TAMBOERIJN HOORDE

*Toen ik de tamboerijn hoorde
roepen, in de mei om er op uit te gaan,
Bleef ik ongegeneerd in bed liggen
en hief ik mijn hoofd niet van mijn kussen;
terwijl ik zei: het is nog te vroeg
ik ga weer een beetje slapen:
Toen ik de tamboerijn hoorde
roepen, in de mei om er op uit te gaan,
Jonge kerels verdelen hun buit;
onverschilligheid is mijn vertrouweling;
haar buit ik uit;
zij is mij meer vertrouwd gebleken;
Toen ik de tamboerijn hoorde
roepen, in de mei om er op uit te gaan,
Bleef ik ongegeneerd in bed liggen
en hief ik mijn hoofd niet van mijn kussen.*

ABSCHIED VOM WALDE

Felix Mendelssohn (1809-1847)

O Thäler weit, O Höhen, O schöner grüner
Wald,
Du meiner Lust und Wehen andächt'ger
Aufenthalt!
Da draussen, stets betrogen, saust die
geschäft'ge Welt;
schlag' noch einmal die Bogen um mich, du
grünes Zelt.

Im Walde steht geschrieben ein stilles
ernstes Wort
vom rechten Thun und Lieben, und was
des Menschen hort.
Ich habe treu gelesen die worte, schlicht
und wahr,
und durch mein ganzes Wesen ward's
unaussprechlich klar.

Bald werd' ich dich verlassen, fremd in die
Fremde geh'n,
auf buntbewegten Gassen des lebens
Schauspiel seh'n.
Und mitten in dem Leben wird deines
Ernst's gewalt
mich einsamen erheben, so wird mein Herz
nicht alt.

AFSCHIED VAN HET BOS

*(Herinterpretatie van "Abschied vom
Walde", Douwe Schenk)
Met je brede dalen en je heuvels
Is geen bos mooier en groener dan jij
En of ik nu verdrietig ben of vol vreugde,
Jij bent waar ik het liefste wil zijn*

*Daarbuiten raast het drukke leven
Waar een ieder altijd weer wordt bedrogen.
Ach, laat mij nog één keer, al was het maar
voor even
Schuilen onder het groene tentzeil van je
lover.*

*Op ieder blad van elke boom staat
geschreven,
Met een enkel wijs woord staat het op
iedere nerf
Wat een mens doen moet in zijn leven;
En hoe lief te hebben, staat in iedere bast
gekerfd.*

*Al die wijze, ware woorden heb ik gelezen
Telkens weer en steeds opnieuw
Zodat ik dat, waar het om gaat in diepste
wezen
Nu onuitwisbaar helder voor me zie*

*Al spoedig zal ik je moeten verlaten
Me als vreemdeling begeven onder
vreemden
Mijn weg zoeken langs kronkelige paden
en straten
Naar waar het leven zich af zal spelen*

*En steeds als ik verloren dreig te gaan
In de stormen van het leven
Zal wat bij jou stond geschreven
Mijn houvast zijn;
Zo zal ik nooit alleen zijn
En zal mijn hart altijd blijven slaan.*

IC SEG ADIU (ca. 1550)
Anonymus

Ic seg adiu, wi twe wi moeten scheiden.
tot op ein niew, end al om vruecht
vermeiden.
Ic laet bi (h)u dat herte myn, al war ghi syt,
dar sal ic syn
't si druck offt pyn: altyt sult ghi die liefste
syn.

Ic danck u lief, reyn minlic lief gepresen.
Die nidere fel met haar fenyn;
si letten ons ons blyd' aanschyn,
op dit termyn: altyt sult ghi die liefste syn.

STORY (1940)
Tekst: Gertrude Stein
Muziek: John Cage (1912-1992)
Once upon a time
the world was round
and you could go on it
round and round.

IK ZEG TOT ZIENS
(Anoniem)
Vertaling: Rosa Schogt

*Ik zeg tot ziens, ik zeg tot ziens, we moeten
uit elkaar
ik zeg tot ziens, tot we ons opnieuw blij
verlustigen
ik laat mijn hart bij jou
waar jij bent, daar zal ik zijn
bij angst of pijn
zal jij altijd de liefste zijn, de liefste zijn,
zal jij altijd de liefste zijn, de liefste zijn*

*Ik dank je, lief, ik dank je, lief, uitgelezen
heerlijk lief
De jaloerse mensen, met hun kwaadaardig
venijn,
beletten ons ons lustig voorkomen
op dit moment, maar
jij zal altijd de liefste zijn, de liefste zijn
jij zal altijd de liefste zijn, de liefste zijn*

*Cage was componist, dichter, graficus en
essayist. Hij componeerde Living Room
Music. Hij vond dat alle elementen in een
huishouden, inclusief het huis zelf moesten
kunnen worden gebruikt als instrument.
Bijvoorbeeld: tijdschriften, een tafel, de
vloer, een kozijn. Cage schreef zijn muziek
voor onder andere voor slagwerkers.
Meestal werden zijn stukken niet door
professionals gespeeld, maar bijvoorbeeld
door een stel hem bekende boekbinders.*

THE LONG DAY CLOSES (1986)
Tekst: Henry Chorley
Muziek: Arthur Sullivan (1842-1900)

No star is o'er the lake, its pale watch
keeping,
the moon is half awake, through gray mist
creeping,
the last red leaves fall round the porch of
roses
the clock hath ceased to sound, the long
day closes.

Sit by the silent hearth in calm endeavour,
to count the sounds of mirth, now dumb for
ever.
Heed not how hope believes and fate
disposes:
shadow is round the eaves, the long day
closes;
The lighted windows dim are fading slowly.
The fire that was so trim now quivers lowly,
quivers lowly.

Go to the dreamless bed where grief
reposes,
thy book of toil is read, the long day closes.